

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઝિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૩૪

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ પિજયા - પિજય ના ૨૬

વિષય દ - ૨-૧

વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કોપીરાઈટ-સંગ્રહ
શ્રી નવીન.

વિજય વિજય નાટકનાં ગાયનો

શ્રીમંત ગાયકવાડ સરકાર સચાલિત મહારાજાશ્રિત
શ્રી દેશી નાટક સમાજને માટે.

રચી પ્રસિદ્ધ ઠરનાર.

ઝવેરી. ડાહ્યાભાઈ ધોળશાળ.

માલ સંસ્કૃત શિક્ષક મિશન હાઇસ્કૂલ—અમદાવાદ.

આવૃત્તિ ૧ લી.

(ગ્રંથ સ્વામિત્વના સર્વ હક્ક કર્તાએ સ્વાધિન રાખ્યા છે
માટે કર્તાની રજા સિવાય કોઈએ છાપવું છપાવવું,
લેખવું વેચાવવું કે ભજવવું નહીં.)

અમદાવાદ.

“ સમશીર બાહાદુર ” પ્રેસમાં છાપી.

સંવત ૧૯૫૬—સને ૧૯૦૦.

કોમ્પા. ર. ૭-૨-૦ (બે પાના.)

શ્રી શાન્તિનાથાય નમઃ

શ્રી નવીન વિજયા વિજય નાટકનો ટુંક સાર.

— ❧ (૦) ❧ —

અંક પહેલો.

મંગળાચરણ

પ્રવેશ ૧લો.—વદનલીપુરના વૃદ્ધ મહારાજ વદનભક્ષેન, તેમનો પાટવી

કુંવર ખડાડસિંહ નાનો કુંવર ગંભીરસિંહ, પાટવી કુંવરનો પુત્ર
વીરસિંહ તથા વૃદ્ધ સેનાપતિ વિગેરે રાજગુરુ સિદ્ધનાથનો
ઉપદેશ સાંભળવા બેઠા છે ગુરુ સિદ્ધનાથ “ધર્મેજય અને પાપે
ક્ષય ” એ સિદ્ધાંતનો ઉપદેશ કરે છે પાટવી કુંવરને એ ઉપ-
દેશ રચતો નથી; એનો સિદ્ધાંત “ચતુરાધ્યમે જય અને યેવકુ-
શાધ્યમે ક્ષય” એવો છે; કથા પુરી થાય છે; સઘળા દેવળમાં જન-
ય છે; એક શેઠ એક ધાંચી અને એક રજપુત ત્રણ મુસાફર
દેખાય છે, પનથટ ઉપર બાળક વરથી કંટાળેલી શીવળી નામે
છટેલ દરજણુ તેની સખી સાથે આવે છે. ખડાડસિંહ તેને જો-
ઈ લલચાઈ તેની પાસે દોડી જાય છે ગુરુ સિદ્ધનાથ ખડાડસિં-
હનું કૃત્ય જોવા પાછળ જાય છે. મુસાફરોમાંનો રજપુત ખડા-
ડસિંહને પીછતે છે. દક્ષિણના રાજા માધવસેનનો પુત્ર પોતે
વિજયસેન ગુપ્ત વેશે છે એમ જણાઈ આવે છે. પોતાની બહેન
લીલાદેવીને ખડાડસિંહ કેદ કરીને અહીં લાવ્યો છે તેથી
વેપે ગડગડસિંહનું નામ ધારણ કરી લીલાદેવીને છોડાવવા વીગેરે-
નો વિચાર કરે છે. માઠાઆચરણવાળો ખડાડસિંહ અને દરજ-

છુનો મેળાપ; ગુરુ સિદ્ધનાથનો ઠપકો; સિદ્ધનાથનો તિરસ્કાર, સિદ્ધનાથ શાપ આપી વલ્લભીપુર છોડી જંગલમાં જતા રહે છે; પુનઃ મેરઠ ગુપ્ત રહી જીએ છે. જયમલ નામના દુરાચારી ખવાસને શીવલી માટે પ્હાડસિંહની ભલામણ. વૃદ્ધ રાજા અને કુંવરો દેવળમાંથી બહાર આવે છે. કેરીનું લુભખુ દેખી નાના કુમાર વીરસિંહનો નિશ્ચાનથી પાડવા આગ્રહ; નિશાન તાકવામાં ગુંથાએલા વીરસિંહને પાણીમાંથી નીકળી પાછળથી સાપ ડસવાની તૈયારીમાં છે; વિજયસેન નિશાનથી સાપને મારે છે; સઘળાની સમજ ફેર વિજયસેનના ઉપર ખુની તરીકેનો આરોપ; ભેદનો ખુલાસો; વિજયસેનને શત્રુઆશી; ગડગડસિંહના ગુપ્ત નામે વિજયસેનનું બહાર થવું વિજયસેનને પટાવતની પદવી, કુમારોની કેળવણીનું કામ અને સેનાધિપતિ સાથે રહેવા ભલામણ.

પ્રવેશ ૨ જી—દરજીઓનું પંચ. શીવલીના છેડા છુટકાની પંચાત. પુનઃ મેરઠ શીવલી અને પ્હાડસિંહના મેળાપની વાત બહાર કરે છે. વૃદ્ધ રાજાની સ્વારી; દરજીઓની અરજ; પ્હાડસિંહને ખોજાવીને તપાસ; વિજયસેનની સાક્ષી; પ્હાડસિંહને વિજયસેન સાથે બહેનનું ખીજ; વૃદ્ધ રાજાનો પ્હાડસિંહને ઉપદેશ અને ઠપકો; પ્હાડસિંહના બેદરકારી ભરેલા જવાબ; નાનો પુત્ર વીરસિંહ ખોતાના બાપને સમજાવે છે;

પ્રવેશ ૩ જી—જયમલ ખવાસ અને તેનો ગાંડીઓ દીકરો ભેમાપા; પ્હાડસિંહના માફ વિચાર જયમલ સાથે મસલત; ગાંડીઆને સારી તોફરીએ જોડવાની ખેરવી; માથે ભાગેશો ગાંડીઓ અને જયમલનો વિવાદ.

પ્રવેશ-૪ થી—મહેલમાંથી નીકળી બગીચા બહાર પાઠ કરવા બેઠેલો ગંભીર કુમાર; પહાડસિંહની રાખ્ય ચંદ્રમુખીની દાસી અને દાસીના વેશે રાખેલી રાજપુત્રી લીલાદેવી બગીચામાં ફુલ વીણે છે. દાસીની અને લીલાદેવીની રાજકુમાર ગંભીરસિંહ વિષે વાતચિત દાસી જાય છે; દુઃખીઆરી લીલાદેવી; ગંભીર કુમાર સાથે પ્રથમ દર્શન અને પ્રેમ બંધન. વૃદ્ધ રાજાનું અકુળાધને બહાર આવવું; પહાડસિંહ લાગ સાધી ઘોઘળે નખ દે છે; વિલાપ.

પ્રવેશ-૫ થી—વિજયસેનના વિચાર; સેનાપતિની પુત્રી વિજયા સાથે પ્રેમનું સૂચન; ગામના દેવળમાં વિજયા દર્શને જનારી છે માટે વિજયસેનનો ત્યાં જવા વિચાર; ગંભીર કુમારનું આવવું; લીલાદેવી સાથેના ગંભીરકુમારના પ્રેમનું પ્રગટ થવું; વિજયસેનનું અનુમોદન, પ્રેમની અગત; વિજયસેનનું જવું; વીરકુમારનું આવવું; પ્રેમનો અવ્યાસી ગંભીરકુમાર, મદનની બલીહારી.

પ્રવેશ-૬ થી—દેવળ આગળ પ્રેમ બેલી વિજયા; સહેલી સાથે સ્વપ્નની વાત ચિત; ગરમો. બ્રહ્મ ધાનતનો પહાડસિંહ અને જયમલ, બાળાઓનું વીખેરાઈ જવું; વિજયાને પહાડસિંહ તરફથી ધનામ; વિજયા અનાદર કરી જાય છે પહાડસિંહનો સેનાપતિને બોલાવી વિજયા સાથે લગ્નની માગણી કરવા વીચાર; માને તો કીક નહીં તો સેનાપતિને ઠાર કરવા અને રાણીજી વિજયાને બોલાવે છે એમ કહી જયમલ મારફતે શીવલી દરજણ પાસે પરભારી પોનાના વિલાસ છૂવનમાં લઈ જવા બોલામણુ; દેવળમાં આવેલો વિજયસેન પાપીના વિચાર બાણી

જાય છે. અને પાપીનો પ્રપંચ પાયમાલ કરવા પ્રવર્તે છે.

પ્રવેશ ૭ મો—પ્હાડસિંહનું દીવાનખાનું; દાસીને દબાવી વિજયસેન ગુપ્તવેશે દાખલ; રાણી અને પ્હાડસિંહ; સેનાપતિ સબંધી વિવાદ, સદ્ગુણી રાણીની રક્ષક; પ્હાડસિંહ રાણીને ઠાર કરવા જાય છે; વિજયસેન નિશાનથી ઉગામેલી તરવારના ટુકડા કરે છે; પ્હાડસિંહ બીજી તરવાર લેવા જાય છે; વિજયસેન જાહેર પરી રાણીને લઈ ગુપ્ત્યુપ નીકળી જાય છે; રાણીને બદલે દાસીનું મ્હોત; સેનાપતિ આવે છે, સેનાપતિ પાસે વિજયાની માગણી; સેનાપતિનો તિરસ્કાર; સેનાપતિને કેદ અને ઠાર મારવા જયમલને હુકમ.

પ્રવેશ ૮ મો—વિજયા; શીવલી દરજણ સમજાવે છે; વ્યભિચારી છુઓનો તિરસ્કાર. પ્હાડસિંહ અને વિજયાનો વિવાદ, વિજયસેન બચાવે છે,

પ્રવેશ ૯ મો—સેનાપતિને ગરદન મારવા તૈયારી; વિજયસેન બચાવે છે. રખડો.

અંક બીજો.

પ્રવેશ ૧ લો—રવાજના ઘાટ ઉપર સાધુમંડળ, રાણી; દાગીનાનું દાન; શેઠ અને ધાંચી, પ્રપંચ કરી સાધુ પાસેથી દાગીના પડાવે છે; સાધુ અને 'હાય મુડી'.

પ્રવેશ ૨ જો—વિજયા અને સાહેલી; સેનાપતિ અને વિજયસેન; વિજયસેનનો વિજયા સાથે ખાનગી હસ્ત મેળાપ; સેનાપતિ સિદ્ધનાથના આશ્રમમાં જવા આવી નીકળે છે.

પ્રવેશ ૩ જો—રાજાની રાખ ચંદ્રમુખી; તેની દાસીઓ; લીલાદેવી; રાજા પ્હાડસિંહ; મ્હણે દીવસે આવવાના કારણ સમધી વાતચિત; ગંભીરસિંહનું નકતર કાઢવા વિચાર; આજ મહેલમાં જીવનો બાળા મુકવાની યુક્તિ; જયમલ મારફતે ગોઠવણ; વે-સ્યાના બદલાતા વિચાર; ગંભીરસિંહને પોતાનો કરી લેવા પે-રવી; લીલાદેવીથી વિવાદ અને તિરસ્કાર લીલાદેવી અને ગંભીર કુમાર; બાળા મુકવાની ઇસારતમાં ભુલ અને ચંદ્રમુખીનું જ બળી મરવું. કુમાર અને લીલાદેવીનું બચી જવું.

પ્રવેશ ૪થો—જંગલમાં રાણી; બળેત ઘાનતના ઘાંચી અને શેટ; રાણી યુક્તિથી છટકી જાય છે.

પ્રવેશ ૫મો—પ્હાડસિંહ અને જયમલ; કુમારને બાળા મુકવાના બદલામાં ગાંડીઆને અંગરક્ષકની પદવી અને ઇલકાળ રાજાની ડળની ગંભીરકુમાર માટે પુછપાછ; ગંભીરકુમારનું આવી પ હોંચવું અને પાપીના હાથ હેઠા પડવા પરોઢીએ ગંભીર કુમાર ને મહેલમાં જ મળવાનો સંકેત દાર કરવાની યુક્તિ અને કુમારના મદદગાર વિજયસેનને દેશ તળવવા પ્રપંચ; દાસી મારફતે દુધમાં ઝેર અપાવી વિજયાને માથે ઢોળી પડાવવા પેરવી.

પ્રવેશ ૬ઠો—વિજયા પોતાના દીવાનખાનામાં; શરમાળ વિજયસેન ની શરમ મુકાવે છે; દાસી દુધ હાજર કરે છે, જયમલ ગપ ગોળો ફેંકે છે; વિજયસેનને બ્હેમ અને તિરસ્કાર; વિજયાને તર છોડી ચાલ્યા જવું.

પ્રવેશ ૭મો—ગંભીર કુમારને લીલાદેવીએ પરોઢમાં પાંચ વાગે મળવા સ્વીકૃતિ લખી છે; રાજા પ્હાડસિંહ પાંચ વાગે મહેલમાં રહેવા હુકમ ફરમાવ્યો છે. ગંભીર કુમારનો મલગટ; ધીરસિંહને

ઉંધુ સમજાવવું અને પોતાની જગ્યાએ સુવાડી લીલાને મળવા નીકળી જવું; પ્હાડસિંહ; જયમલ અને અંગરક્ષક ગાંડીઓ; ભુલમાં ગંભીર કુમારને બદલે વીરકુમારનું ખુન, પ્હાડસિંહનો પશ્ચાતાપ અને વડેર લેવા જયમલને મોકલવો.

પ્રવેશ ૮મો—લીલાદેવી; પ્રભાતનું વર્ણન; ગંભીરકુમાર સાથે મેળાપ; અને પ્રેમની વાતચિત.

પ્રવેશ ૯મો—વિજયસેન દેશ ત્યાગી જાય છે; વિજયા પાછળ જોગ ભુવેશે દર્શન કરવા દેવળમાં પેસે છે; ગંભીર કુમાર ધર ભણી; જયમલ પકડે છે; મારવાની તૈયારી વિજયા બચાવી, લઈ જાય છે.

પ્રવેશ ૧૦ મો—વિજયસેન સિદ્ધનાથના વેશે.

પ્રવેશ ૧૧મો—દક્ષીણના રાજા માધવસેનની કચેરી; વિજયસેન સિદ્ધનાથના વેશે; પ્હાડસિંહનો કાગળ અને લગ્ન તૈયારી; નાચ.

અંક ત્રીજો.

પ્રવેશ ૧ લો—સિદ્ધનાથનો મઠ; સેનાપતિ સાધુ વેશે; વિજયા અને ગંભીરકુમારનો પ્રવેશ; ગંભીરકુમારને મઠમાં રાખી વિજયા માધવસેનના રાજ્યભણી ચાલી નીકળે છે.

પ્રવેશ ૨ જો—મુડીપાળા સાધુ, વેશ બદલેલ વિજયા; બાપ દીકરાની વાત ચિત, લીલાને બચાવવા વિજયસેનનું પ્હાડસિંહની છાવણીમાં જવા નીકળવું, વિજયા પાછળ જાય છે.

પ્રવેશ ૩ જો—પ્હાડસિંહની છાવણી; વિજયસેન લીલાને બચાવી લઈ જાય છે; વિજયા મદદ કરે છે, પ્હાડસિંહનો અંગ રક્ષકો વચ્ચે ચુસ્તો; લગ્નનો કુકમ.

પ્રવેશ-૪થો-રાણી; શેઠ. અને ધાંચી; પાછા સપડાવે છે; ચોરનો અણુવિશ્વાસ, પોતપોતાના પોત પ્રકારે છે; વિજયા રાણીને બ આવે છે સિદ્ધનાથના મઠમાં વીંટીની નિશાની સાથે મોકલાવે છે; મુડી વાળા સાધુઓ; પગેર ખોળતા રાણીની પાછળ ચોટ્ટા ઓ જાય છે.

પ્રવેશ-૫ મો-જળમાર્ગે લડાઈ; વિજયસેન અને વિજયાની ચતુરાઈથી પહોંચાડ સિંહ કેદ.

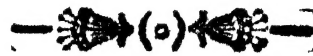
પ્રવેશ-૬ ઠો-લીલાદેવી ગંભીર કુમારના વિયોગથી શંસો ખાઈ આપધાત કરવા તૈયારી કરે છે. માધવસેન, વિજયસેન અને વેશ બદલેલ વિજયા આવી પહોંચે છે; વિજયા ગંભીર કુમારને મેળવવાતુ બીડુ ઝડપી જાય છે. રાજ્ય કેદી માધવસેનનો તિરસ્કાર અને પહોંચાડ સિંહને કચેરીના ચોકમાં ગરદન મારવા હુકમ.

પ્રવેશ ૭મો-પગેર ખોળતા ચોટ્ટાઓ; સિદ્ધનાથના મઠમાં સાધુ વેશ રહેલ સેનાપતિ, રાણી અને ગંભીરકુમાર સાથે ધાંધળ મ આવે છે; ગંભીરકુમારને લેવા આવેલી વિજયા આવી પહોંચે છે; સઘળાઓને માધવસેનની રાજ્યધાનીમાં લઈ આવે છે.

પ્રવેશ ૮મો-સિદ્ધનાથના વેશ વિજયસેન અને વેશ બદલેલ વિજયા સિદ્ધનાથનો સ્ત્રી જાતનો તિરસ્કાર; વિજયાના જવાબ પોતાની સખધી બહેમનો ખુલાસો; વિજયસેનનો પશ્ચાતાપ અને વેશ બદલેલ વિજયાને વિજયાની ખોળ કરવા વિજયસેનની બલમણ.

પ્રવેશ ૯મો—શેઠ, ધાંચી અને જોગીઓનું ધાંધળ; માધવસેનનું આવી ખેંચવું, વિજયા તરફથી ખુલાસો; પાખીઓને શીક્ષા.

પ્રવેશ ૧૦મો—ખ્હાડસીંહને ગરદન મારવાની તૈયારી; સેનાપતિ સિદ્ધનાથ અને રાણીનું જાહેર થવું, માધવસેન; ગંભીરકુમાર ખ્હાડસીંહ માટે માફી માગે છે; ખરા સિદ્ધનાથથી ખોટા સિદ્ધનાથનું જાહેર થવું; બાપ દીકરાનો મેળાપ; વિજયા અને વિજય, લીલાદેવી અને ગંભીરકુમારના લગ્ન, અતે પાપે ક્ષય અને ધર્મે જય છેવટનો આનંદ

મુખ્ય પાત્રોનાં નામ.

વલ્લભસેન.....વલ્લભીપુરનો રાજા
ખ્હાડસિંહ.....તેનો પાટવી કુંવર
ગાંધીરસિંહ.....ખ્હાડસિંહનો ભાઈ
વીરસિંહ.....ખ્હાડસિંહનો પુત્ર
સેનાપાત્ર.....વલ્લભસેનના સેનાપતિ,
માધવસેન.....દક્ષિણનો રાજા
વિજયસેન.....તેનો પુત્ર
જયમલ.....ખ્હાડસિંહનો ખવાસ
સિદ્ધનાથ.....વલ્લભસેનના ગુરુ
વિજયા.....સેનાધિપતિની પુત્રી
લીલાદેવી.....માધવસેનની પુત્રી
ચંદ્રમુખી.....ખ્હાડસિંહની રાખેલી
શીવલીછટેલ દરજણ

રાણી-શેઠ-ધાંચી-ગાંડીઓ-જેગીઓ-વિગેરે વિગેરે

સ્થળ-વલ્લભીપુર-પાસેની નદી-ગોદાવરી કિનારો અને દક્ષિ-

ણનું રાજનગર

શ્રી પરમાત્મને નમઃ

શ્રી નવીન વિજયા વિજય નાટકનાં ગાયનો

મંગળાચરણ.

ગાયન.

શુભધાર—

૧

વંદન ! વિભુ ! મદનમાર !

સાર ન સમજે નર કે નાર

અલખ નિરંજન અપાર—જગદાનંદન—વંદન—

ભજન ભાજન સુજન સાજન

અગમ નિગમ સાર સાર

સકળ મંગળ નિધાન પ્રભુ—તાર તાર—વંદન—

નટીઓ—

૨

પરમ કૃપાળુ ! પ્રભુ ! વંદુ વિભુ ! વિશ્વાધાર

અશરણુ શરણુ પ્રભુ ! સુખ સાધક કલ્પતર !

તારણુ તરણુ ચરણુ આધાર—પરમ—

જ્ઞાન્તિ સુંદરીનો શલ્યમાર, ચિદધન ગાતા દાતાસાર—પરમ—

અલક ખેલનો પામુ પાર માગુ મુનીવર વર આવાર—પરમ—

અંક ૧ લો.

શાળ-કુંવરો-સિદ્ધનાથ— ૧

મદનરિપુ મહાદેવ બજીલે શિવપુર પંચનો સાજ સજીલે
 માયાની માયા કાયા જીલાવે સત્ય ચરણ પ્રભુ ચરણ
 સમજીલે—મદન૦—

જંજાળમાં ગુંથાઇને જગનાથને જીવ ના બળ્યા
 સંસાર રણમાં ઝુઝતાં બખતર ન ભક્તિનાં સંખ્યાં
 કોડી કમાયો પણ નહિ કુરસદ ત પળની પણ મળી
 જમદુત જમદારે લઇને નાંખશે ઉભો દળી
 આળસ મુકી ઉઠે નર મણીધર
 મોહ મમત્વની કાંચળી તજીદે—મદન૦—

શીવલી— ૨

કહેને શે મન ભાવેરે એ બાળોવર—કહેને૦—
 લોકો આંગળીએ બતાવે રે—એ બાળોવર૦—
 દુનિઆ કહેતી નાર નકરી રે—
 વઢકારીને બળી વ્યભીચારી રે
 સુડી વચ્ચે સોપારી રે—એ બાળોવર૦—
 પોત પોતાનું સહ કોઇ તાણે રે—
 પતિવ્રત બાધ મળાવે પરાણે રે
 જેને વિતી તે જાણે રે—એ બાળોવર૦—

શીવલી— ૩

અરે હું મસ્તાન પ્રેમની મને કાષ ન છોડે

કોઈ ન છેડો રે—હેલા મને કોઈ ન છેડો રે—
 લાચાર હું બિચારી છું—શીદ લ્યો છો કેડો રે
 જીવાનીથી દીવાની છું—મારો છોડો છેડો રે—
 “પ્રાણ દાન છે પ્રીતમાં પુછી કરજો પ્રીત
 પ્રાણ દાન તો સહેલ છે કંઠણ પ્રીતની રીત”
 આધાર તું કિરતાર મારો પાર બેડો રે—

શીવલી—

૪

રાજા તારાં નેનાં—લાગે છે આરપારરે
 લાગે છે આરપારરે—દીવાના દિલદારરે—રાજા—
 કારી કટારી—નાજીક બદન નારી
 કંઠણ કટારીનો છે મારરે—રાજા—
 નેનાંની મારી બની બિચારી
 કેનો લાચારને આધારરે—રાજા—

રાજા-કુંવરો-વિજયસેન—

૫

સત્યનો જયજયકાર સત્યે સદા જયકાર
 અંતે ધર્મે જય અને પાપે ક્ષય-વદેછે વેદ શિરોમણી
 ચાર દહાડાનો ચારો નિહાળી, પાપી ગોધા અલમસ્ત ચરે
 આમથી મારી આમથી કુટી, રંક દાખી મદમસ્ત ફરે
 પુઠે પીડાતાં, પાપી પીડાતાં નીત્ય ખમે નુકશાન
 રે ચતુર માનવી—અંતે ધર્મે જય
 જીવ કુદાં જીવ્યા પાપ દીવો જોઈ રતન જાણી કંપલાઈ મરે
 જીવ મુસાફર બાઈ જીવી રખે, પાપ ધુમ્રાડેથી બાધ બરે
 જમડા કાસે—તેવારે સાસે—ચેત ચતુર શિરોમણી
 રે ચતુર માનવી—અંતે ધર્મે જય—૦—

વીરસિંહ-પ્રહારસિંહ— ૬

નિત્યે મોટાના બોલો માથે ધરી લઈએ
 નહીતો ત્યાગમાંના પાડા પેઠે પીડાઈએ
 અરે જારે અરે જારે—બાપુ જીઓતો—નિત્યે—
 વડીલ પુરપતું કહ્યું ધરે કાન—
 વધે જમતમાં બહુ બહુ માન—
 સદા સન્નમાં મળે સન્માન—
 ધરમ કરમનાં રહે નિત્ય ધ્યાન
 બાપુ જીઓતો—અરે જારે અરે જારે—નિત્યે—

જયમલ-માંડીઓ— ૭

માથે ભાગ્યો છે ધોજારો આ માંડીઓ
 ખાવા ન દે પીવા ન દે મુઓ સુવા ન દે
 ચક ચક ચક ચક ઝંતુતુતુ—માથે—
 ખાનારા પાછળ રતન કુંવર આ
 કાળા ને ધોળા કુંવર માટે આ
 ચક ચક ચક ચક ઝંતુતુતુ
 બમા આપા બમા આપા બમા આપાભ—માથે—

લીલાદેવી-સાહેલી— ૮

સાચો સાહેબ જમ કિસ્તાર—પોતે પ્રભુ ઉતારે પાર
 સમરણ રટણ કરો નરનાર નિશ્ચે પામો બવ નિસ્તાર
 સકળ જગત છે શાન્ત સખી જો
 અત્રખ નિરંજન નામ લખી જો—દે શાન્તિ દાતાર—પોતે—
 લોચન મનનો જાગ્યો ઝખડો
 બાહું વિશ્વ સકળ સખી વગડો—કાણુ સુઝાડે સાર—પોતે—

લીલાદેવી—

૯

હું દુખીઆરી નીલની ખૂબ બળી ચઢે ખાખ
 રોમ રોમમાં સળગતી પરવશતાની આગ
 સુખથી પંખી પણ સુખી જીવ ચાહે સાં જાય
 પરાધિનના ઉમંગકા જળ સમ બહેતા જાય
 પૂછુ પગે પડી હે દીન બંધુ
 પરવશતાની શીદને બેડી જડી—હે દીન બંધુ—
 છું ભાગ્યશાળી બહેની કળી તું
 હોંશે હસે પતિ—રમે રમે પતિ—ખોળે ચઢીતું—હે—
 જોતું રીઝેતો જગપતિ દેને
 ગુણી પતિને—રૂડી મતિને—સાથે પતિવ્રત—હે—

લીલાદેવી-ગંભીર—

૧૦

નથી પ્રેમ નીપજતો કાંઈ વાટે કે ધાટે
 નથી પ્રેમ વેચાતો મળતો દોશીડાને હાટે
 લોભના લગડે નહિ લાધે-પ્રેમ તણું પરવાળજે
 સ્વારથ કાકા કૌઆ કાટે નહીં પ્રીત મોતી માળજે
 પ્રેમ રત્ન ક્યાં પાકે પ્રમદા-ખોલો વચન રસાળ બાળા
 પરમ બેદુ પ્રેમાળ બાળા-પરમ બેદુ પ્રેમાળ-નથી—
 રસીક હૃદયથી રસીક હૃદયને બેટાડે ભગવાનજે
 કોમળ સરળ હૃદય સંગમ એ પ્રેમ રત્નની ખાણજે
 રાજા નહિં શું રસીક હૃદયના-મદથી મહા વિકરાળ રાજા
 ધુતારા ધોતાળ રાજા—ધુતારા ધોતાળ—નથી—

લીલાદેવી-ગંભીર—

૧૧

છોડો મારે છોડો છબીલા
 ખોલો બાળા ખોલો શાં ઘેલાં

છળ બળ છાંડોરે છેલા—ઠહાલી હવે સમજો ઠેલાં—છોડો—

સલુણા પ્રીતિમાં સમજ નથીરે

પ્રીતિની પોથીમાં સમજ નથીરે

છકમાં છોજી જુકેલા.....

લાડી છો લાજો હુબેલા.....—છોડો—

લીલા-ગંભીર—

૧૨

ભાવથી ભેટ આ ભોળીઆ રાજ

માનુની જળવશું એની માઝ

હયો...આ.....વાહ.....—ભાવથી—

તન મન ગુંથું સાથે—જેને પીલો હાથે આ...

સલુણી છે શીર સાટે—મધુરી પ્રીતિ માટે આ.....

પ્રીતે પ્રિયા સદા જતન કરીશ હું—ભાવથી—

કુંવરો વીગરે—

૧૩

અરે કુર કાળ હાહા જગરાય ખાય હાય

શુન્યકાર સૂર્ય જાતાં અંધકાર છે તમામ

ફનિઆની તુચ્છ માયા છે મુસાફરી મુકામ—

ગંભીર—

૧૪

છે અજબ પ્રેમની અગન (૨)

લાગીજેને પ્રેમની લગન લગન—

જેને લાગી પ્રેમની લગન-ગણે નહીં વિધન—

ચઢે કંટ અગન—પ્રેમની અગન—છે—

આખો છતાં પણ નજર નથી નંખાતી

જુદી છતાં પણ વાત નથી સમજાતી

એક પ્રેમ અને પ્રમદાને સોંપ્યું તનમન—છે—

જૂઠું પરાણે પણુ થાતા બણુકાર
 ઝાંઝર હૃદયમાં ઝણુણુ કરે ઝણુકાર
 પ્રિત વચન વીણાનો નાદ નચાવે થનથન—છે૦—

લીર—

૧૫

મદનની શું બોલું બલીહારી—મદન૦
 પ્રેમી સાથે પ્રમદ સાંધણુ અનળ ધનુષ્ય ધારી
 રસીક રતિ વલ્લભ જાઉં વારી
 બોજન પ્રેમ કનક થાળે વળી પીવા રસ ઝારી—મદન૦—
 મદન તુજ રાજ્ય છટા ન્યારી
 પ્રેમ બીખારી પ્રેમ અમીર છે પ્રેમ છત્રધારી—મદન૦—

જયા—

૧૬

મોહન તારી સુંદર સુરત નાજુક જીવને જાડુ કરે રે
 કાચા સુતરને તાંતણે તાણી પ્રેમ કેદમાં કેદ પુરેરે—મોહન૦—
 બોળી સુરતમાં ફંદ આ ક્યાંના ધૂતારાના ઢંગ ખરેરે
 મંતર જંતરજાડુ સમાવા મદનની ચેલી હુંતો બનીરે મોહન૦—
 આ દિલ ખુલ ખુલ અનળ ખુખીથી—લોભાલગાડી બાંધી લીધુરે
 જૂખ્યું તરસ્યું, શીદને રીખાવે કહે કાંઈ તારૂં ખાધુ પીધુરે—
 મોહન૦—

જયા—

૧૭

સખી સેજ સમારી હું તો સહજ સુતીતી
 ઠંડી મંદમંદ વાયુની હૃદયે બેઠીતી
 ન્યાન્યા નવલ કિશોર—મારા ચિતગ્ન ચોર—
 એની અટકળ ચોર—
 નમણે લોભાવી—બાવરી જનાવી—મને મભરાવી

અટક્યાળે મારી શરમ તળવી—

અવળચડે અચબૂચ અકળાવી—સખી૦—

નયણે નચાવે જતાં—હસી હસી સામું જોતાં—

મુંજે મુંગા જોત જોતાં—પ્રેમરસ પાતાં પીતાં—

લટકાળે લાલે મારી લાજ લૂટાવી—

અટક્યાળે ઝટપટ અટકાવી—સખી૦—

વિજયા—સાહેલીઓ.

૧૮

(ગરબો.)

પ્યારા પ્રીતમનાથ—જગનાથ સાથ નમીએ નિત્ય નયણાં ભરી
શાણા સ્વામી સંગાથ—રહીએ હળી મળીને બહેન હેત હેએ ધરી
દિલહર તો છે અનાથ નાથ—શાણા૦—

મંદ પવન પ્રીત ઉપવને—મનહર પોયુ માળી

પ્રેમ માળ પહેરાવીને—હસી હસી દે તાળી

તાળી દમ જોશે રસિકવર ન્યાળીને

ધન્ય બાગ્ય બાળારે મનહર મ્હાલી જે

અંદ્રવદની ને આંદની—આતુર નર સંજોગ

પૂરણુ પુણ્યે મેળવે—બાગ્યવંત એ યોગ

હલાવો સખી સંસારનો એક લહીએ સુખી સંસાર

ધરણ્યાથી પૂરણુ પ્રીતકી જેમ ગોળે રૂડો કંસાર

બહાલાથી બહાલે મ્હાલે માનુની—સીતારામ સરીખો સંસાર

—પ્રભુ રીઝે તો

મનના મતોરથ પૂરે ત્રિભુવન નાથ—

પ્રેમ છખી રસિઆ રસિક પૂજી ધારી પ્રેમ

દેવ દયાળ નિબાવજે પતિવ્રતપણુનો નેમ—પ્યારા૦—

દેહાહસિંહ—

૧૯

રે ભામા રૂપમાં રંભા રામા
 જીવંશી વસી રહી ઉરમાં—હારે પ્રિયા—
 તું તરણી તાણે જાણે નયન વચન નદી પુરમાં—હારે પ્રિયા—
 જાણું ઉધુ કે સ્વપ્નમાં સલુણી નહીં કંઈ સમજાય
 રસમાં રૂબુકે શું તરે પ્રમદા નહીં કંઈ પરખાય
 શરવીર અખળા—ખાંધી લીધો—આંછ દીધો
 જોખન જાદુના મને તુરમાં—હારે પ્રિયા—રે રામા—

શીવલો—

૨૦

ચતુરા જે કોઈ ચંચળ નયને ચતુર જનને જાણે
 જીવતી તે ધન ધન્ય જીવીત સદૃશ કરી જાણે
 રમી જમી હરી ફરી લે શાણી, સંસારનો સાર પૂરો પીછાણી
 જાણી જીવાની ચાલી જવાની, મીઠાં મધુરસનાં પીએ પાણી;
 મનના માનેલા સંગે રંગે ચંગે માણે
 છટકેલા છેલા સાથે હળી મળી જાણે—ચતુરા—

વિજયા—

૨૧

પ્રમદા જે કોઈ પ્રવીણ પ્રેમીપતિ પીછાણે
 ધન ધન્ય તે પરણેલ પતિને પ્રબુજ સમ પ્રમાણે
 સ્વામિની સંગે સુધારસ ચોખે ઝેર વ્યભિચાર સ્વપ્નેન ઝાંખે
 પ્રીત ભોજન જમે પંચની સાખે રંચ પ્રપંચ પતિથી ન રાખે
 પરનર તણા જાયો નરકજ નાણે
 અજખેલા પતિથી અમૃત જમી જાણે—પ્રમદા—

વિજયા—સાહલીયા—

૨૨

રદીઆળા રણધીર શાણા રાણા શુરવીર

રજની થોડી રહી—રહીઆળાં—

બહેલા બહેલા પહેલો વીર—પામરની જાણીપીડ

રજની થોડી રહી—રહીઆળાં—

વિધાતા વેરણુ થઈ, કે કાપ્યા હીરતાર

સાચ ડુબશે સાલ્યા, વેગે કરજો બહાર

હે માલિક મહાવીર, રાંકડાના રાખોનીર

આશા કોઈ અવર નહીં—રહીઆળાં—

ભગતની ભાગો બીડ, ડુબ્યાને દેખાડો તીર

સગુ સગી એક છે તુંહી—રહીઆળાં—

સેનાપતિ—

૨૩

મનહર નિશ બજતું રામ નામ

આ જીવને જે આરામ ધામ—મન—

મરડટ મનડુ આ થન થન કરતું

કરી મોહ માયા મદિરા પાન

પાન પાકુ આ કાપા પડશે

પામ પામ મૂઢ રામ નામ—મન—

—————(૦)—————

અંક ૨ જો.

જોગીઆ—

૨૪

રેવાજ કે ઘાટપેં બહી સંતનકી બીડ

તુમસીદાસ અંદન ધસે તિલક કરે રઘુવીર

રામ રામ સીતારામ રામ રામ સીતારામ

રામ જરખે ખેડકે સંબડા મુજરા ભેત

જેસી જીનકી ચાકરી વેસા વાકુ દેત

રામ રામ સીતારામ રામ રામ સીતારામ

શેઠ-ધાંચી-જોગીઆ— ૨૫

અધધ ધધધ આટલું ધન । । ।

અમમ અમમ આટલું ધન । । ।

અરે યયા નહાલ, અહાહા નહાલ, અહોહો નહાલ—અધધ—

ચઢી હું તો ગાદીએ બેશીશ આમ

બંધ બાઈ પહેલાં વસાવશે ગામ

લાવું એક નાનકડી શેઠાણી

હું તો બા ઘાલીશ સોનાની ધાણી—અધધ—

થશે શેઠ સાહેબને તો સલામ

બંદાતો બરેબરે મહેરબાન

(ઝાલો આ પેલા પાપી નાદાન)

આવીશ્યા મૂરતમાં મ્હોકકાણુ

જમાદાર—હું—ઉહુંહુંહું—હું

હટો હમે દીવાનના મેમાન—હરામી જોગટા તુંજ નાદાન

બચી ગયા હાથ અહાહા હાથ

હાય અન્યાય—આ મુડી મારી જાય—મારી મુડી જાય—

હાયરે હાય

બજો પોખાર (૨) હાયહાય મુડી ઓ હાયરે હાય—

હાય મુડી હાય—

વિજયા-સખી—

૨૬

રંગ રસીઆ મારે મન વસીઆ ખસેડ્યા ખસેજ કેમ

ગુણ દરીઆ પ્રીતિ રસે ભરીઆ હેડે રહેશે હેમ જેમ

વા'રેવા' ત્હારી યુદ્ધિની બલીહારી વારી જાઉં

મ્હણ પુરો કરે તારો પ્રેમ નેમ—રંગ—

લાગી લગની જોતી સજની મન મનાવી લે
અલી ઝટપટ પ્રીત થાજે મન શ્રીફળ ભેટ કરે છે હોમ
હવે ચાલો—ઠહેલા ચાલો—પ્રભુ પુરો કરે તારો પ્રેમ નેમ

—રંગ૦—

અંદ્રુખીની દાસીઓ— ૨૭

બલમારે ચૂંદરવા મોહકું લાલ મંગા દે
જેસી તોરી પધીઆં બાલમ લાલ રંગા દે—ખીલ૦—
રંગ રંગીલી ઓર ચટકીલી
ભોર ભોર મંગા દે—ખીલ૦—

ઇસ દુનિઆ દરમીઆન ના કોઇ વતનદાર રહેવાશી
કોઇ આજ ચલે કોઇ કલ મુસાદર હે સખ પરદેશી
નગર તુમારા રખો, મુસાદર ચલે વતન અપને
બોલા ચાલા માફ મિલેગે ફિર કબુ સપને—રંગ૦—

લીલા— ૨૮

અજબ છે ગમ્મત રમત પ્રીતિની
રસિક વિના નહી સમજ પડે રે—
સદાય આનંદ મગન મગન મન
આનંદ વિના નહી નજર ચઢે રે—
ન એન દીલને શરીર સુખી નહી—

રાત દિવસ કંઈ એન પડેરે—

અજબ છે તોયે કોઈ અલૌકિક—

આનંદ આનંદ નજર ચઢેરે—

મજે કદાપિ જો મન મોહન તો—

શીતળ પવન ઉપવન સુખ કરતાં

તમામ કામો તજી તુરત હું—

મળુ મોહન ઝટપટ મન હસ્તાં—

ચંદ્રમુખી-લીલાકવિ

૨૨

ધન ભાગ્ય પધાર્યો ભમરા—છો દિલહર ડાહ્યા ડમરા—
કમળાપતિ આપ હું કમળા—રસીઆ રસીક શાલુગાર
તું પ્રેમ બતાવે ખોટો—પાતર ધર પ્રીતિ તોટો
નહી ગુલાબ હળારી ગોટારે—તું—છટકેલ છટેલી નાર
શૂંગાર મઝા નહી માની—ફાગટ સમજે જીંદગાની
છે ધરમ કરમ ધૂળધાણીરે—શ્રૂંગાર—રસીઆ—
છે વિશય વિપતો ખ્યાલો—જમપુર નક્કી જ્યાં ઝાલ્યો
ભવ એજે મદનથી મહાલ્યોરે—છે—છટકેલ—
હજી કુંવર તમે છો કાચા—નથી શીખ્યા મદનની વાચા
નથી નયન મુરલીએ નાચ્યારે—હજી—રસીઆ—

લીલા-

૩૦

ધન તને (વાહવાહ) રંગ તને (ઓહો)
દાખલ કરવા વાળી મોહ જાળમાં—ધન—
ભરી બજારે વિદ્યા શીખી કુમારને શીખવવા આવી
ભોળી સુરત એ ભાળીને છુડી શું તારે મન બાળી
જાળા પૂવડ ફરતાં પૂદાં ફાંદે નાંખી પેટ ભરીખા —ધન
ધંધો તારો વ્યભિચારનો નાથ હજારો નિત્ય નવા છે
હેએ બીજો હોડે ત્રીજો જોષ લેજો આ પતિવ્રતાને—ધન—

લીલા—

૩૧

હસી હસી બોલો જાણા હસી હસી બોલો લાલા
કાલાં કાલાં વણુ—

રસીઆ મારા રીસાળા (૨) જોડો નયણે નેણુ—
વયણે નયણે વશ્યાં કામણુ ઢેણુ—હસી હસી—
રસીઆ રસ ભર્યા નેણુની ભાષા

સલુણા નથી અમે તો સીખ્યા—

દીલ કાઢને દધએ નહીં દીલને દધએ દીલ
દીલ દેખી દીલદારનું દીલ કરીએ સામીલ—હસી—

શેઠ-ધાંચી—

૩૨

બન્યા બન્યા આ તો પુરા બન્યારે
શુજરાત ખોદ હવેલી લેતાં-પુરા બન્યારે બન્યા
બાધીની આશાએ આ તો આધી પણુ હા ખોદ
વિદ્યામાં મહાં ધાલ્યું તે ખોદ ભુંડ રહ્યા આ રોમ
ધોળીના કુત્તાને નવ રહી હાય વાટ કે ધાટ—બન્યા—

વિજયા—

૩૩

જરી એક ઘડી મોડો ઉગજે ચાંદલીઆ
સુના સલુણા વિના માળીઆ—જરી—
કમળ વિકસશે વિરહીણી બગશે
અમૃત ઝરશે હૃદય ઉછળશે
પતિ પ્રભુ ન પધારીઆ—જરી—

વિજયા-વિજય—

૩૪

ઓ મારા લાગળા લાડકા લાજ પડતી મુકે
છો મારા શરમાળા શામળીઆ ચેતો ચાતુર મુકે
બહીનો છો શાને ન્હોયરે આ બાવળિઆજી,
સુંવાળી જેવી શાલરે નહીં ધાબળીઆજી
પાણીથી થઇ ચુકી પાતળી ઓ પાતળીઆજી

રહેવા ઘોતે રહેવા ઘોતે
 રહેવા દેતાં રહેવા ઘોતે—રે હડીલી બાળા
 રે હડીલા બહારે—છામનના મેશારે
 છા પ્રેમ ઘેશારે—ઉહુંહુંહું રહેવા ઘોતે—થવા ઘોતે
 હાહાહાહા—ઓ—

વિજયા-વિજય—

૩૫

અરે ઓ નાથ લુંડીને વગર વાંકે શું તરછોડો
 બંસે તરછોડો ઓ સ્વામી તથાપિ મ્હો ન મચકોડો—અરે—
 નથી કે છું ગુન્હેગાર હું પ્રભુ બાણે છે તે તો સઉ
 દ્રિકર તેની તો નહીં કંઈ નાથ—

દુઃખી છો આપ દ્રિકર બહુ બહુ—અરે—

ગળે એકવાર લગાડી લ્યો—હવે તો લ્યાંજ દિલ અટક્યું
 રીસાયુ બાગ્ય મારાથી—તમે પલુ નાથ રિસાશે શું—અરે—

—૦—

છગબગ ફેલ લટપટ મેલ ઓ કાળાં કરનાર
 બોળા લુલો—બહેમે બુલો—પાપે હુલો
 જગ ઠગનાર, નિશ્વપનાર, બહુ બહુ ધાલી ડાળ
 બોળા લુલો

ઓ નારી નાદાર—છે તુજને ધિક્કાર
 જો ચાલે તો ભગવતને પલુ ઠગવા તું તૈઆર—

લીલા—

૩૬

મંગળા સમયે લઈએ મંગળ પ્રભુનું નામ
 મંગળ પ્રભુનું નામ મંગળ પ્રભુનું નામ—મંગળા—

શાન્ત પવન શાન્ત મન સુષ્ટી સકળ શાન્ત શાન્ત
 શાન્તિ મંદીર અંદર પેશીં ભજીએ પ્રભુજી શાન્ત ધામ—મંગળા—
 પંખી સકળ કિલ કિલ કરે—અધકાર દૂર ટળે
 ગાન રસણુ રટણુ કરી લે તો દીસે રવી તેજ ધામ—મંગળા—

લીલા—

૩૭

પિયુ બેલોરે—બહાલા બેલોરે—લાલા—
 પિયુજી આવીને શું પાછા વળ્યા—પિયું—
 મુરત ચુક્યા શું મન મોહન
 બોળા ભમાવ્યા શું કોઇ ભુંડીએ
 છાના છાના છેલા આવી મળો—પિયું—
 તનમાં છે લાગી રસીક તાલાવેલી
 બાળા હું પિયુજી કહે ક્યાં પોકાર
 બહાલા લગાર વિચાર કરો—પિયું—

ગંભીર-લીલા—

૩૮

મારી નાનુકડી પ્રયલડી શાને મ્હેં મરડી બેઠી
 તારી અણીઆળી આંખલડી ઉડી થરગાઇ પેઠી
 અરે બોલ જરી બોલ ફરી બોલીને ખતાવ
 અરે જાઓ અરે જાઓ મને ફરી ન સતાવો—મારી—
 કમળ કમળ મધુરી માળા મધુર મંજુલ મદનની શાળા
 મદ ઘેલી માનુની હવે માનને—હે.....—મારી—

ગંભીર-લીલા—

૩૯

રમણી રસીલી વાહરે વાહ
 સહુથી ઠગાયા હા હા હા—લ્યો લ્યો લાલા કેવા બનાવ્યા
 —રમણી—

દુધું સાદુ સાદુ જાદુ મેં મેદાનમાં
 જા માગ્ય માગ્ય માગી લે કંઈ દાનમાં
 એક મત્ર માગું આવે છે કંઈ ધ્યાનમાં
 જા દીધું મત્ર રાખશે ક્યાં પ્રાણમાં—રમણી૦—
 બસ પામી ગઈ અહાહા.....મનહર નાથ
 ના નહી છોડું ઉહુંહુંહું.....બાગા હવે બાથ
 ચાલો જાણી હાથ—સલુણા સંગાથ—સન્નેડે સીધાવો હા હા હા
 —મણી૦—

વિજયા—

૪૦

પ્રિતમની પાછળ હું જોગણ બની
 બહાણની વાંસે વિજોગણ બનીરે—પ્રિતમ૦—
 લજ્જા ડૂબી—પ્રીતિ ડૂબી—ડૂબ્યું આશા ફૂલ—
 સ્વાર્થ સાર જોગ સાધે વિશ્વધારી વિશ્વજી—
 જોગણ બની—પ્રિતમ૦—
 મમલ બાંધી મરત બની છું—લાગતાં કલંક ડંખ—
 સીતાએ પેઠાં બળતી ચિતામાં—કાઢવા કાળુ કલંક—
 જોગણ બની—પ્રિતમ૦—

વિજયા-મંલીર—

૪૧

ટચુ મચુ તનતો થઈ રહ્યું
 પણ મન માંઠલડુ હસતુ હરતુ ફરતુ ના જાડ્યું રે
 મર મર રૂડ થઈ રહ્યું
 પણ દીવા પાછળ ભરફડ કરતું ફરતુ ના રહ્યું રે
 સત નિરંતર સાર બતાવે—પામ્યા અંત

મન તથાપિ રોજ—માયા—ઘટમાં રમે
 નથી સાનકે સમજ—નથી કાંઈ સાનકે સમજ
 સમજ રજ—મન માંકલકુ—

નાચનારીઓ—

૪૨

અખીઆં અવસાની પ્રિયા સેજ ચલોતે
 લાલ પલંગપર પચરંગી ટકીઆ—ઉપર ચાદર તાણી—
 હળુ હળુ પાઉરે ધરો મોરે સજના-નગે છે નણુંદ જોડાણી—

—(૦)—

અંક ત્રીજો.

જોગીઓ—

૪૩

લે પ્રીત પ્રભુજીથી જોડી રે'શ અંતે રાખોડી
 કાયા માયા તનુજને જાયા મળશે મહિં મારોડી
 ચારે તરફથી સળગતું જોશે; પાપી રહેશે પોઠી—૨૦—
 દૂર જવું ધર જા'ર સુરખડા, ધર્મ શરણ કર દોડી—૨૦—
 ધુણ તણું લે બાથું બાંધી, પડી ખીંટીએ જાણુ પીછોડી
 —૨૦—

ગંભીર-વિજયા—

૪૪

દીક્ષગીર દુઃખમાં ન થા બાધ બોળારે—
 દીક્ષગીર દીક્ષમાં ન થા ખેતી મારીરે—
 દુઃખ દાવાનળ ચેત્યો આરે તરફથી

શરણમાં એક રહ્યા સીતા શ્યામ—મારારામ—મારા રામરે—
દીલગીર૦—

જનમિતાં પહેલાં પ્રભુ કીધી જાળવણી—
વીપત્તિમાં બહારે ચઢે સીતા શ્યામ—મારારામમારા રામરે—
દીલગીર૦—

નવીન અધારી આવી નશીબની—
તમે પ્રભુ તેજ માંહિ છો તમામ—મારારામ—સીતા શ્યામરે
દીલગીર૦—

વિજયા—

૪૫

દીનખંધુ દીનાનાથ ભોળા મહારા ભોળાનાથ
મહારી ભાળ લેજેછ—મારી ભાળ લેજે પ્રભુ૦—
સોનાના સોનેયા નથી રૂપાના રૂપેયા નથી
એક કાડી પાસે નથી કીઠાં જમ કહીએછ
ખેતી નથી વાડી નથી ખીજે કાષ્ઠ ધંધો નથી
રામવીણ રાગ નથી જિહાં જમ રહીએછ
કુકુંજ કળીલો નથી ભાષ ભાંડુ સગા નથી
હેવો કાષ્ઠ મિત્ર નથી—જિહાં જમ રહીએછ
ષડયા ઉધા કર્મ પાસા દુનીઆની છોડો આશા
ધેરે ધેરે ભટકી ભટકી વને વને રખડી રખડી—આહાલેક કહીએછ—

હીલાદેવી—

૪૬

હાવી વખતે રે હાવી વખતે રે હાવી વખતે
પ્રભુ મુજને લેજે ઉધારી હાવી વખતે
તોહ લાલચમાં મન લપટાણું, હારી હરી વુજ શરણે-૧૦—

હયાની કોટડી આરે પુનાણી અરપયુ બગાત ચરણે—રે હાવી૦—

ઉચે આબને નીચે ધરતી છેવટમાં છુટો છે મરણે
—રે હાવી વખતે૦—

શેઠ—ધાંચી વીગરે—

૪૭

ને આ પગલું (૨) આ પહેલું આ બીજું આ ત્રીજું
આ સીધું સરરર સટ

એ આ એ આ એ આ ના ના
ચોર પગેર નય છે—ગુંડાણું ગુંચાય છે—ક્ષાગ હાં સંધાયું છે
લાવ મારો દલ્લો લે દલ્લો લે દલ્લો
લાવ મુડી—મુચ્ચા અરરરર હત
દરબારી તો ચોરી ગયા ને ધરબારી લુટાય
જગલાણ તો જમી ગયા આ બગલાણ બીચાય
ચોરની મા કોઠીમાં પેશીને રૂએ
સાંભળો જોગી બાપણ—મુડી પહેલી આપણ
ભાઈસાળ ઉકલ્યું આ પગલું—એ આ પગલું—
હું આ પગલું—ચાલું ગડડ ગડ—

વિજય-વિજયા—

૪૮

આખી આલમને દગનારી—જાણો નીચ જાતી નારી
લટકે ચટકે કામણુગારી—નાંખે બલ્લબલાને મારી (૨)
રડતી મરમમાં—હસતી બરમમાં

એક ટકાતું જોયન આપી બવહીરો હરનારી—આખી—
 આખી આલમ મન હરનારી—માતો મોહિની એ નારી
 લટકે ચટકે મનહુ દારી—નાંખે પ્રાણુ પણુ આ વારી (૨)
 સુખમાં વિલાસે—દુઃખમાં દિલાસે
 તુચ્છ ટકાતું જોયન જગમાં ધન્દુપુરી કરનારી—આખી—

વિજય-વિજયા—

૪૯

પીરશેલ થાળી ઢેલી તરછોડી મોહન વેલી
 મૃગનયની વહેમે મેલી—હાંહાં હાય વિપદવનમાં—પીરશેલ—
 આંતરડી આજ કકળતી નારી હશે નહી રડતી
 રડતી ને નજરે ચઢતી—કહેજે આ બધું તું બ્યાન—પીરશેલ—
 આંસું મોહું આંખથી પાડે ત્હારો નાથ
 હેત હોય તો ઝાલ જઈ હીણુ ભાગીનો હાથ—પીરશેલ—
 માળા ફેંકી આંધળે માનુંની કરજે માફ
 કહેજે મારા મિત્ર તું સંદેશો આ સાફ—પીરશેલ—

મહાડસીહ—

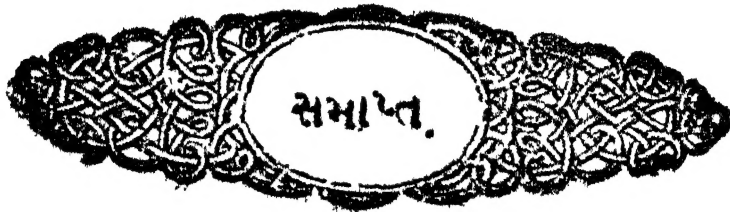
૫૦

અરે કોણુ હું ને થયા કેવા હાલ !
 થયો પાપથી છું પુરો પાયમાલ—
 કુદ્યો હાય હું નાગ રાખી કુદ્રાટ
 ગણ્યો કાન ના કંઈ મરીબનો બુમાટ—
 કર્યુંતું શર પાપનું મહેં જીગાર
 બન્યો પાપીયો હાય પુરો મમાર—

સધના—

૫૨

વિજય છે વિજય નેકા ટેકાનો વિજય
 અભય છે અભય સદાચારીનો અભય
 પાપી પહેલાં તો કુત્રાય પછીથી પુરા પરતાય
 પારો ખાઈ રાજ થાય વિના મોતે માર્યા જાય
 સજી લઈ સદગાન બજી લેજો ભગવાન
 અતે પાપે કાય થાય અતે ધર્મે જાય થાય—વિજય૦—

નાટકર ખખર

નીચે સભેષાં પુરતકા શ્રી દેશી નાટક સમાજનો મુકામ
જ્યાં હોય ત્યાંથી અથવા અમદાવાદ તળપદમાં અથક્તો પા-
સેથી મળશે. માટે, જેઓ સાહેબને જોઈતાં હોય તેમણે રા-
કડી કિંમતથી મંગાવી લેવી. વેલ્યુએમસ અથવા નાટકેડ
કામળા રાખવામાં આવશે નહીં. ૩. આ. પા.

- ૧ સતી સંયુક્તા નાટકનાં ગાયનો (આવતી ૬ ડી ૦-૨-૦
- ૨ સુભદ્રા હરણ નાટકનાં ગાયનો ... (નથી) ૦-૨-૦
- ૩ વીર વિક્રમાદિત્ય નાટકનાં ગાયનો ... (નથી) ૦-૨-૦
- ૪ કેસર કીશોર નાટકનાં ગાયનો ... (નથી) ... ૦-૨-૦
- ૫ સતી પાર્વતી નાટકનાં ગાયનો આટલી નીજી ... ૦-૨-૦
- ૬ અશ્વમેધ નાટકનાં ગાયનો ,, ૬ મી. ... ૦-૨-૦
- ૭ રામચંદ્રના નાટકનાં ગાયનો ,, ચોથી ... ૦-૨-૦
- ૮ અનુભવી પાલ ઇલેકશન નાટકનાં ગાયનો ,, પીજી ... ૦-૨-૦
- ૯ સરદારના નાટકનાં ગાયનો ,, ગાંધીની ... ૦-૨-૦
- ૧૦ હિમાલયની નાટકનાં ગાયનો ,, ચોથી ૦-૨-૦
- ૧૧ ભોજકુમાર નાટકનાં ગાયનો ,, પીજી ... ૦-૨-૦
- ૧૨ વીણાવેલી નાટકનાં ગાયનો ... ,, નીજી ... ૦-૨-૦

કવેરી. હાલ્લાભાઈ ધોળશાજી.

શ્રી દેશી નાટક સમાજના માલિક.

નવી પ્રસીદ્ધ

ડા. અમદાવાદ ડાહીવાળા

